

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII kadencja
Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Druk nr 2281
Warszawa, 30 stycznia 2018 r.

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że do reprezentowania mojego stanowiska w toku prac nad projektem ustawy upoważniam Pana Andrzeja Derę – Sekretarza Stanu w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Z wyrazami szacunku

(-) Andrzej Duda

USTAWA

z dnia 2018 r.

o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego

Art. 1. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240 oraz z 2017 r. poz. 2371) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) opiniowanie projektów strategii, projektów programów oraz projektów innych dokumentów rządowych dotyczących planowanych działań Rady Ministrów, przygotowywanych przez Radę Ministrów oraz jej członków,”;

2) w art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Przygotowywane przez Radę Ministrów oraz jej członków projekty założeń projektów ustaw, projekty aktów prawnych, projekty strategii, projekty programów oraz projekty innych dokumentów rządowych dotyczących planowanych działań Rady Ministrów w sprawach, o których mowa w art. 1, są kierowane do opinii strony pracowników i strony pracodawców Rady.”;

3) w art. 11 w ust. 2 wyraz „Rada” zastępuje się wyrazami „Prezydium Rady”;

4) po art. 14 dodaje się art. 14a i art. 14b w brzmieniu:

„Art. 14a. Rada może podjąć uchwałę o wystąpieniu przez przewodniczącego Rady do Sejmu i Senatu z wnioskiem o umożliwienie przedstawienia Sejmowi lub Senatowi informacji dotyczącej spraw o istotnym znaczeniu w zakresie, o którym mowa w art. 1.

Art. 14b. Strona pracowników i strona pracodawców Rady mogą podjąć uchwałę o wystąpieniu przez przewodniczącego Rady do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej, w przypadku niejednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego w określonych decyzjach, postanowieniach oraz interpretacjach indywidualnych, wydanych przez organy podatkowe w takich

samych stanach faktycznych lub zdarzeniach przyszłych oraz w takich samych stanach prawnych, w szczególności gdy wydanie interpretacji ogólnej służy realizacji celów Rady, o których mowa w art. 1.”;

- 5) w art. 22 w ust. 2 w pkt 1 wyrazy „i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego” zastępuje się wyrazami „, Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i Głównego Inspektora Pracy;”;
- 6) w art. 27 w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu: „3) Głównego Inspektora Pracy – na jego wniosek.”;
- 7) w art. 28 w ust. 3 w zdaniu trzecim wyrazy „przedstawiciele Rady Ministrów” zastępuje się wyrazami „członków Rady Ministrów oraz przedstawiciele ministra właściwego do spraw pracy i ministra właściwego do spraw finansów publicznych, o których mowa w art. 27 ust. 1 pkt 2.”;
- 8) po art. 30 dodaje się art. 30a w brzmieniu:

„Art. 30a. 1. Strona pracowników i strona pracodawców może uzgodnić wniosek, wyrazić swoją opinię lub zająć stanowisko w drodze uchwały podejmowanej w drodze głosowania korespondencyjnego. Przyjęcie uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego może odbywać się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

2. Przy podejmowaniu uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego głos w imieniu organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, oddają przewodniczący i każdy wiceprzewodniczący Rady reprezentujący stronę pracowników i stronę pracodawców.

3. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięły w nim udział wszystkie organizacje, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1.

4. Uchwała w drodze głosowania korespondencyjnego jest podejmowana jednomyślnie.”;

- 9) w art. 32:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przewodniczący Rady przedstawia Sejmowi i Senatowi corocznie, nie później niż do dnia:

- 1) 15 października – informację o działalności Rady za okres swojej kadencji;
 - 2) 31 maja – sprawozdanie z działalności Rady w roku poprzednim.”,
- b) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:
- „3a. Informacja o działalności Rady, o której mowa w ust. 3 pkt 1, jest podawana do wiadomości publicznej.”;
- 10) w art. 36 w pkt 7 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 8 w brzmieniu:
- „8) zasady współpracy Rady z wojewódzkimi radami dialogu społecznego, w zakresie wskazanym w ustawie.”;
- 11) w art. 40 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Powołanie zespołu poprzedzone jest konsultacją z właściwym ministrem.”;
- 12) w art. 42:
- a) w ust. 1 w pkt 1 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„zajmowanie stanowisk i wyrażanie opinii.”
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1e w brzmieniu:
„1a. W sprawach, o których mowa w ust. 1, WRDS zajmuje wspólne stanowisko.
1b. Jeżeli WRDS nie uzgodni wspólnego stanowiska w sprawach, o których mowa w ust. 1, każda ze stron, również wspólnie z inną stroną WRDS, może zająć stanowisko w tej sprawie.
1c. Jeżeli strona WRDS nie uzgodni stanowiska w sprawach, o których mowa w ust. 1, każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, wchodzących w skład tej strony WRDS, przysługuje prawo wyrażenia opinii w tej sprawie.
1d. Tryb określony w ust. 1a–1c stosuje się do wyrażania opinii przez WRDS.
1e. Każda ze stron WRDS może wezwać inną stronę WRDS do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze dla województwa. Przepisy ust. 1a–1c stosuje się odpowiednio.”,
- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Wyrażenie opinii, o której mowa w ust. 2, wymaga zgody strony pracowników i strony pracodawców WRDS. Jeżeli strona pracowników i strona pracodawców WRDS nie uzgodni wspólnej opinii, każdej ze stron przysługuje prawo wyrażenia opinii w tej sprawie. Jeżeli strona pracowników lub strona pracodawców nie uzgodni opinii, każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, wchodzących w skład tej strony WRDS, przysługuje prawo wyrażenia opinii w tej sprawie.”,

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Stanowiska lub opinie w sprawie, o której mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, przewodniczący WRDS przekazuje Prezydium Rady.”;

13) w art. 46 w ust. 2 w zdaniu pierwszym wyraz „wojewodą” zastępuje się wyrazami „marszałkiem województwa”;

14) w art. 47:

a) ust. 1 pkt 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2) przedstawiciele organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 wskazani przez jej organ statutowy – jako przedstawiciele strony pracowników;

3) przedstawiciele organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1 wskazani przez jej organ statutowy – jako przedstawiciele strony pracodawców;”,

b) dodaje się ust. 7 w brzmieniu:

„7. Biuro wojewódzkiej rady dialogu społecznego w zakresie prac związanych z funkcjonowaniem WRDS wykonuje zadania zlecone przez prezydium WRDS.”;

15) w art. 48 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Na wniosek prezydium WRDS, w ramach środków na funkcjonowanie biura wojewódzkiej rady dialogu społecznego, marszałek województwa może pokrywać koszty niezbędnych ekspertyz i opinii, koszty dojazdów na posiedzenia członków WRDS oraz koszty związane z podróżą służbową członków WRDS wykonujących zadania zlecone przez prezydium WRDS, w wysokości i na warunkach określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.”;

16) w art. 50:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. WRDS podejmuje decyzje w drodze uchwały.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1f w brzmieniu:

„1a. WRDS podejmuje uchwały na posiedzeniach plenarnych, jeżeli w posiedzeniu biorą udział:

- 1) przedstawiciele więcej niż połowy organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1;
- 2) przedstawiciele więcej niż połowy organizacji, o których mowa w art. 24 ust. 1;
- 3) co najmniej jeden przedstawiciel strony samorządowej;
- 4) co najmniej jeden przedstawiciel strony rządowej.

1b. Przyjęcie uchwały WRDS wymaga zgody każdej ze stron. Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców są przyjmowane zwykłą większością głosów, przy czym wymagane jest uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków WRDS reprezentujących daną stronę. Stanowiska strony samorządowej i strony rządowej przyjmowane są jednomyślnie przez obecnych na posiedzeniu członków strony samorządowej i strony rządowej WRDS.

1c. WRDS może podejmować uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego. Przyjęcie uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego może odbywać się przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

1d. Przy podejmowaniu uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego głos w imieniu strony samorządowej, strony rządowej oraz organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, oddają przewodniczący i każdy wiceprzewodniczący WRDS.

1e. Głosowanie korespondencyjne jest ważne, jeżeli wzięły w nim udział wszystkie organizacje, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1, oraz strona samorządowa i strona rządowa.

1f. Uchwała w drodze głosowania korespondencyjnego jest podejmowana jednomyślnie.”,

c) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opinie, o których mowa w art. 42 ust. 2, są wyrażane na posiedzeniu plenarnym WRDS, odpowiednio na zasadach określonych w ust. 1a i ust. 1b.”,

d) uchyla się ust. 5;

17) w art. 88 w ust. 1 w pkt 2 lit d–j otrzymują brzmienie:

- „d) 2019 – 3 273,00 tys. zł,
- e) 2020 – 3 355,44 tys. zł,
- f) 2021 – 3 439,33 tys. zł,
- g) 2022 – 3 525,31 tys. zł,
- h) 2023 – 3 613,44 tys. zł,
- i) 2024 – 3 703,78 tys. zł,
- j) 2025 – 3 796,37 tys. zł.”.

Art. 2. W terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy Rada Dialogu Społecznego dokona oceny funkcjonowania przepisów ustawy zmienianej w art. 1, oraz przedstawi Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej rekomendacje zmian w tym zakresie.

Art. 3. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Z dniem 11 września 2015 r. weszła w życie ustawa z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. poz. 1240 oraz z 2017 r. poz. 2371), zwana dalej „ustawą”. Utworzyła ona Radę Dialogu Społecznego, jako forum trójstronnej współpracy strony pracowników, strony pracodawców oraz strony rządowej. Tym samym, zapoczątkowany został nowy etap rozwoju instytucjonalnej współpracy partnerów społecznych i Rządu. Dialog społeczny został wznowiony w zmienionej formule prawnej (uznano, że poprzednia uległa wyczerpaniu), bardziej dostosowanej do współczesnych wymagań i oczekiwań partnerów.

Jednocześnie w art. 87 ustawy przewidziano, że w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Rada Dialogu Społecznego dokona oceny funkcjonowania przepisów ustawy oraz przedstawi Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej rekomendacje zmian w zakresie zwiększenia samodzielności organizacyjnej Rady. Celem projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego jest realizacja ww. dyspozycji.

Przedmiotowy projekt ustawy został opracowany w Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na podstawie propozycji zgłoszonych przez przedstawicieli strony pracowników, strony pracodawców oraz strony rządowej Rady Dialogu Społecznego.

Zawarte w projekcie ustawy rozwiązania można podzielić na trzy kategorie. W pierwszej z nich znalazły się propozycje zwiększające katalog kompetencji Rady oraz strony pracowników i pracodawców, w drugiej zmiany wzmacniające organizacyjnie Radę, w trzeciej natomiast propozycje doprecyzowujące i proceduralne dotyczące wojewódzkich rad dialogu społecznego.

W obecnym stanie prawnym, zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy, strona pracowników i strona pracodawców Rady ma prawo opiniowania projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów prawnych przygotowywanych przez Radę Ministrów oraz jej członków, w sprawach, o których mowa w art. 1 ustawy. Katalog ten nie obejmuje projektów innych dokumentów przygotowywanych przez Radę Ministrów, przewidzianych w uchwale Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), w tym dotyczących planowanych działań Rządu. Stąd też

w projektowanym art. 1 w zmianie pierwszej proponuje się rozszerzenie właściwości Rady oraz jej stron o opiniowanie projektów strategii, projektów programów oraz projektów innych dokumentów rządowych dotyczących planowanych działań Rady Ministrów, przygotowywanych przez Radę Ministrów oraz jej członków, w sprawach, o których mowa w art. 1. Rozwiązanie to zapewni stronom Rady wpływ na tworzenie innych niż ustawy dokumentów w zakresie zadań realizowanych przez Radę, w szczególności dotyczących warunków rozwoju społeczno-gospodarczego, zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki i spójności społecznej, realizacji zasady partycypacji i solidarności społecznej w zakresie stosunków zatrudnienia, a także poprawy jakości formułowania i wdrażania polityk oraz strategii społeczno-gospodarczych.

Ww. uprawnienie realizowane będzie w formule dwustronnej, przez stronę pracodawców i pracowników Rady, analogicznie do funkcjonujących na gruncie obowiązującej ustawy rozwiązań dotyczących opiniowania projektów założeń projektów ustaw i projektów aktów prawnych przygotowywanych przez Radę Ministrów oraz jej członków. Projektowana w art. 1 zmiana druga wskazuje, że powyższe dokumenty będą kierowane do opinii strony pracowników i strony pracodawców Rady w trybie art. 5 ustawy. Oznacza to, że strona pracowników i strona pracodawców Rady będzie miała prawo do wyrażenia swojej opinii w drodze uchwały, w terminie nie krótszym niż 30 dni od dnia przekazania projektów strategii, projektów programów oraz projektów innych dokumentów rządowych, na adres poczty elektronicznej Biura Rady Dialogu Społecznego. Termin ten będzie mógł zostać skrócony do 21 dni ze względu na ważny interes publiczny. Nieprzedstawienie opinii w wyznaczonym terminie będzie uważane za rezygnację z prawa do jej wyrażenia przez stronę pracowników i stronę pracodawców Rady.

Zmiana w art. 11 ust. 2 ustawy (art. 1 pkt 3 projektu ustawy) wprowadza modyfikację w zakresie możliwości przekazywania wojewódzkim radom dialogu społecznego spraw o zasięgu wojewódzkim. Zgodnie z art. 11 ust. 2 obowiązującej ustawy, sprawy takie wojewódzkim radom dialogu społecznego może przekazać Rada. Projekt ustawy zmierza do przeniesienia kompetencji do przekazywania ww. spraw z Rady na Prezydium Rady, które – na mocy ustawy – jest odpowiedzialne za kierowanie pracami Rady. W myśl art. 31 ust. 3 ustawy, Prezydium Rady koordynuje prace Rady i jej zespołów problemowych, w szczególności ustala harmonogram prac Rady, porządek posiedzenia Rady oraz rozpatruje sprawy przekazane przez Radę. W Prezydium Rady reprezentowane są wszystkie organizacje tworzące stronę pracowników i stronę pracodawców oraz strona rządowa. W związku

z powyższym, nie wydaje się uzasadnione angażowanie całej Rady w przekazywanie wojewódzkim radom dialogu społecznego spraw o zasięgu wojewódzkim. Należy zauważyć, że rozwiązanie takie jest spójne z regulacją zawartą w art. 11 ust. 3 ustawy, która stanowi, że informację na temat rozstrzygnięcia sprawy przekazanej przez Radę wojewódzkiej radzie dialogu społecznego przedstawia się Prezydium Rady. W obecnym stanie prawnym to Prezydium Rady może zdecydować o wniesieniu informacji na temat rozstrzygnięcia sprawy oraz opinii lub stanowiska wojewódzkiej rady dialogu społecznego pod obrady plenarne Rady (art. 11 ust. 4 ustawy).

Zawarta w projektowanym art. 1 zmiana czwarta (w zakresie dodania do ustawy art. 14a) zmierza do rozszerzenia kompetencji Rady, realizowanych przez wszystkie strony tworzące Radę, o możliwość podjęcia uchwały w sprawie wystąpienia przez przewodniczącego Rady do Sejmu i Senatu z wnioskiem o umożliwienie przedstawienia Sejmowi lub Senatowi informacji dotyczącej spraw o istotnym znaczeniu w zakresie wyznaczonym zadaniami Rady. Rozwiązanie to służyć ma promowaniu idei dialogu społecznego, informowaniu o działalności Rady oraz budowaniu poparcia dla wypracowanych przez Radę stanowisk i opinii.

Z kolei istotą dodawanego w ustawie art. 14b jest umożliwienie stronie pracowników i stronie pracodawców Rady podjęcia uchwały o wystąpieniu przez przewodniczącego Rady do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej, w przypadku niejednolitego stosowania przepisów prawa podatkowego w określonych decyzjach, postanowieniach oraz interpretacjach indywidualnych wydanych przez organy podatkowe w takich samych stanach faktycznych lub zdarzeniach przyszłych oraz w takich samych stanach prawnych, w szczególności gdy wydanie interpretacji ogólnej służy realizacji celów Rady, o których mowa w art. 1. Instytucja wydawania przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych interpretacji ogólnych, z urzędu lub na wniosek, jest uregulowana w art. 14a i następnych ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201, z późn. zm.). O wydanie interpretacji ogólnej mogą wnioskować wszystkie podmioty za wyjątkiem organów administracji publicznej. Tym samym projektowany przepis art. 14b nie dotyczy trybu i przesłanek wydawania interpretacji ogólnych przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych. Art. 14b wskazuje jedynie, w jaki sposób i w oparciu o jakie przesłanki Rada (strona pracowników i strona pracodawców) podejmie decyzję o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej.

Wprowadzenie ww. regulacji przyczyni się do poprawy sytuacji pracowników i pracodawców w zakresie pewności prawa podatkowego.

Przepisy ustawy określają skład i sposób powoływania Rady. W skład Rady wchodzi przedstawiciele strony rządowej, strony pracowników oraz strony pracodawców. W samych pracach Rady biorą natomiast udział, z głosem doradczym, przedstawiciele Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa Narodowego Banku Polskiego i Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego. W projekcie ustawy proponuje się rozszerzenie kręgu osób mogących brać udział w posiedzeniach plenarnych Rady, z głosem doradczym, o przedstawiciela Głównego Inspektora Pracy. Wskazać przy tym należy, iż aktualnie przedstawiciel Głównego Inspektora Pracy uczestniczy w pracach Rady na zaproszenie Przewodniczącego Rady. Projektowane rozwiązanie jest konsekwencją istniejącego aktualnie stanu faktycznego. Przedstawiciel ten będzie powoływany, analogicznie jak w przypadku pozostałych przedstawicieli uczestniczących w pracach Rady z głosem doradczym, przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, na wniosek Głównego Inspektora Pracy (zmiana szósta w art. 1 projektu ustawy).

Zawarta w art. 1 projektu ustawy zmiana siódma zmierza do przesądzenia, że w głosowaniu nad podjęciem uchwały przez Radę ze strony rządowej biorą udział członkowie Rady Ministrów oraz przedstawiciele ministra właściwego do spraw pracy i ministra właściwego do spraw finansów publicznych. W obecnym stanie prawnym zasady podejmowania uchwał trójstronnych na posiedzeniach plenarnych Rady określa art. 28 ustawy. Przyjęcie uchwały Rady wymaga zgody każdej ze stron. Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców są przyjmowane zwykłą większością głosów, przy czym wymagane jest uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków Rady reprezentujących daną stronę. Stanowisko strony rządowej przyjmowane jest jednogłośnie przez obecnych na posiedzeniu przedstawicieli Rady Ministrów (art. 28 ust. 3 ustawy). Mając na uwadze, że zgodnie z art. 27 ust. 1 pkt 2 ustawy, przedstawicielami strony rządowej w Radzie, oprócz członków Rady Ministrów, są również przedstawiciele ministra właściwego do spraw pracy oraz ministra właściwego do spraw finansów publicznych, proponuje się rozszerzenie kręgu członków Rady mogących brać udział w głosowaniu o tych przedstawicieli.

Jedną z podstawowych kompetencji strony pracowników i strony pracodawców Rady jest opiniowanie projektów założeń ustaw i projektów aktów prawnych. Uprawnienie to, w aktualnym stanie prawnym, nie zawsze może być skutecznie realizowane m.in. z uwagi na brak możliwości podejmowania przez stronę pracowników i stronę pracodawców Rady

uchwał w drodze głosowania korespondencyjnego. Głosowanie korespondencyjne zostało bowiem zastrzeżone jedynie dla uchwał podejmowanych przez Radę. Natomiast uchwały strony pracowników i strony pracodawców Rady mogą być podejmowane wyłącznie na posiedzeniach plenarnych. Mając zatem na uwadze wzmocnienie dialogu autonomicznego, w zmianie ósmej w art. 1 projektu ustawy proponuje się wprowadzenie możliwości podejmowania przez stronę pracowników i stronę pracodawców Rady uchwał w drodze głosowania korespondencyjnego, w tym przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. Przy podejmowaniu uchwały w drodze głosowania korespondencyjnego głos w imieniu organizacji pracowników i pracodawców oddawać będą przewodniczący i każdy wiceprzewodniczący Rady reprezentujący stronę pracowników i stronę pracodawców. Głosowanie korespondencyjne będzie ważne, jeżeli wezmą w nim udział wszystkie reprezentatywne organizacje pracowników i pracodawców. Uchwała w drodze głosowania korespondencyjnego podejmowana będzie jednomyślnie.

Zgodnie z art. 32 ust. 3 ustawy, przewodniczący Rady przedstawia Sejmowi i Senatowi corocznie, w terminie do dnia 31 maja, sprawozdanie z działalności Rady w roku poprzednim. Niemniej jednak z uwagi na wynikającą z ustawy roczną kadencją przewodniczącego Rady, sprawozdanie przedstawia przewodniczący, który nie stał na czele Rady w okresie, za który przedstawiane jest sprawozdanie. W związku z tym, w zawartej w art. 1 projektu ustawy zmianie dziewiątej proponuje się, aby przewodniczący Rady przedstawiał Sejmowi i Senatowi corocznie, nie później niż do dnia 15 października, informację z działalności Rady za okres swojej kadencji, oraz, nie później niż do dnia 31 maja, sprawozdanie z działalności Rady w roku poprzednim. Projektowane rozwiązanie ma umożliwić przedstawienie przez przewodniczącego Rady Sejmowi i Senatowi informacji za okres swojej kadencji. Jednocześnie, ze względów statystycznych, utrzymano obowiązek przedstawienia sprawozdania za dany rok kalendarzowy. Informacja o działalności Rady za okres kadencji przewodniczącego będzie dodatkowo podawana do wiadomości publicznej.

Zmiana dziesiąta w art. 1 projektu ustawy zmierza do rozszerzenia zakresu spraw przekazanych do uregulowania w regulaminie Rady, określonych w art. 36 ustawy, o zasady współpracy Rady z wojewódzkimi radami dialogu społecznego, w zakresie wskazanym w ustawie.

Zgodnie z art. 40 ustawy, minister właściwy do spraw pracy posiada kompetencję do koordynacji prac strony rządowej w Radzie. Minister właściwy do spraw pracy, na wniosek strony pracowników i strony pracodawców Rady, powołuje m.in. niezależne od Rady zespoły,

dla prowadzenia branżowego dialogu społecznego. Zmiana jedenasta w projektowanym art. 1 zmierza do wprowadzenia rozwiązania polegającego na poprzedzeniu powoływania ww. zespołów konsultacją z właściwym ministrem.

Wzmocnienia wymaga również dialog regionalny, realizowany przez wojewódzkie rady dialogu społecznego, zwane dalej „WRDS”. Dotychczasowe doświadczenia funkcjonowania WRDS wskazują na konieczność zmiany regulacji dotyczących tych instytucji, w szczególności doprecyzowania kompetencji WRDS, określenia procedury głosowań, w tym dopuszczenia możliwości głosowania korespondencyjnego, zapewnienia finansowania kosztów ekspertyz i opinii oraz kosztów związanych z podróżami służbowymi i kosztów dojazdu na posiedzenia delegowanych członków WRDS, wykonujących zadania zlecone przez Prezydium.

W zakresie funkcjonowania WRDS, projekt ustawy w art. 1 w zmianie dwunastej w lit. a i b wprowadza do ustawy tryb zajmowania wspólnego stanowiska przez WRDS, a w następnej kolejności przez każdą ze stron WRDS, w tym wspólnie z inną stroną WRDS, oraz wyrażenia opinii przez poszczególne organizacje wchodzące w skład strony WRDS, jak również tryb wyrażania opinii przez WRDS. Projekt wprowadza również możliwość wezwania przez każdą ze stron WRDS innej strony WRDS do zajęcia stanowiska w sprawie, którą uzna za mającą duże znaczenie społeczne lub gospodarcze dla województwa.

W odniesieniu do opiniowania projektów strategii rozwoju województwa i programów w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz sprawozdania z ich realizacji, przedstawianych stronie pracowników i stronie pracodawców WRDS przez marszałka województwa (art. 42 ust. 2 ustawy), projektowane rozwiązania (zmiana dwunasta lit. c w art. 1) zmierzają do modyfikacji trybu wyrażania opinii przez strony, wprowadzając dodatkowo prawo do wyrażenia opinii w sprawie przez każdą ze stron, jeżeli strona pracowników i strona pracodawców WRDS nie uzgodni wspólnej opinii. W przypadku gdy strona pracowników lub strona pracodawców nie uzgodni opinii, każdej z organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy, wchodzących w skład tej strony WRDS, przysługiwało będzie prawo wyrażenia opinii w tej sprawie.

Zawarta w art. 1 projektu ustawy zmiana dwunasta lit. d ma charakter doprecyzowujący – stanowiska lub opinie w sprawie o zasięgu wojewódzkim, przekazanej wojewódzkiej radzie dialogu społecznego przez Radę w trybie art. 11 ust. 2 ustawy, przewodniczący WRDS będzie przekazywał Prezydium Rady. Dotychczasowe brzmienie

art. 42 ust. 4 ustawy nie wskazuje, kto ze strony WRDS jest odpowiedzialny za przekazanie stanowiska lub opinii WRDS do Prezydium Rady.

Zmiana trzynasta w projektowanym art. 1 zmierza do zmiany podmiotu zawierającego umowę określającą wynagrodzenie oraz zwrot kosztów przejazdu i zakwaterowania poniesionych przez osobę z misją dobrej woli. W obecnym stanie prawnym umowę z osobą z misją dobrej woli zawiera wojewoda. Projektowana zmiana przenosi tę kompetencję z wojewody na marszałka województwa.

Zmiana czternasta w art. 1 projektu ustawy polega na doprecyzowaniu, że w skład WRDS, jako przedstawiciele strony pracowników i strony pracodawców, wchodzi przedstawiciele organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i art. 24 ust. 1 ustawy, wskazani przez organ statutowy tych organizacji. Ponadto, przesądza ona, że biuro wojewódzkiej rady dialogu społecznego, będące komórką organizacyjną urzędu obsługującego marszałka województwa, w zakresie prac związanych z funkcjonowaniem WRDS wykonuje zadania zlecone przez prezydium WRDS.

Zmiana piętnasta projektowanego art. 1, dodająca w art. 47 ustawy ust. 7, umożliwi marszałkowi województwa, na wniosek prezydium WRDS, pokrywanie kosztów niezbędnych ekspertyz i opinii, kosztów dojazdów na posiedzenia członków WRDS oraz kosztów związanych z podróżami służbowymi członków WRDS wykonujących zadania zlecone przez prezydium WRDS, w ramach środków na funkcjonowanie biura wojewódzkiej rady dialogu społecznego. W zakresie wysokości i warunków związanych z pokrywaniem kosztów dojazdów i podróży służbowych członków WRDS, projekt odsyła do przepisów wydanych na podstawie art. 77⁵ § 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2018 r. poz. 108).

W projekcie ustawy określono również przesłanki podejmowania decyzji na posiedzeniach WRDS oraz w drodze głosowania korespondencyjnego. Kwestie te nie zostały w obowiązującej ustawie uregulowane w sposób jednoznaczny i szczegółowy. Zmiana szesnasta projektowanego art. 1, dotycząca art. 50 ustawy, polega na wskazaniu, że decyzje WRDS podejmowane są w drodze uchwały. W dodawanych do art. 50 ustawy ust. 1a–1f uregulowano w sposób szczegółowy procedurę głosowania przy podejmowaniu uchwał przez WRDS. Decyzja na posiedzeniu plenarnym WRDS będzie mogła zostać podjęta, pod warunkiem obecności określonej w ustawie liczby przedstawicieli organizacji, o których mowa w art. 23 ust. 1 i 24 ust. 1 ustawy, oraz strony rządowej i samorządowej. Przyjęcie

uchwały WRDS wymagać będzie zgody każdej ze stron. Stanowiska strony pracowników i strony pracodawców będą przyjmowane zwykłą większością głosów, przy czym wymagane będzie uczestniczenie w głosowaniu co najmniej 2/3 członków WRDS reprezentujących daną stronę. Stanowiska strony samorządowej i strony rządowej przyjmowane będą jednomyślnie przez obecnych na posiedzeniu członków strony samorządowej i strony rządowej WRDS. Projekt określa również szczegółowe wymagania w zakresie podejmowania decyzji WRDS podczas głosowania korespondencyjnego.

Opinie dotyczące projektów strategii rozwoju województwa i programów w zakresie objętym zadaniami związków zawodowych i organizacji pracodawców oraz sprawozdania z ich realizacji, przedstawiane stronie pracowników i stronie pracodawców WRDS przez marszałka województwa, będą wyrażane na posiedzeniu plenarnym WRDS, odpowiednio, na zasadach wskazanych w dodawanych do art. 50 ustawy ust. 1a i ust. 1b.

Art. 88 ustawy określa maksymalny limit wydatków będących skutkiem finansowym ustawy w latach 2016–2025, określony zgodnie z art. 50 ust. 1a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.). Tworzenie oraz zapewnienie funkcjonowania WRDS jest zadaniem z zakresu administracji rządowej, zleconym marszałkowi województwa, finansowanym w drodze dotacji celowej (art. 41 ust. 4 ustawy). W celu zapewnienia odpowiedniego poziomu finansowania tego zadania, maksymalny limit wydatków będących skutkiem finansowym ustawy w części budżetowej 85 – Wojewodowie w roku 2018 został zwiększony z kwoty 770,83 tys. zł do kwoty 3 200,00 tys. zł, na podstawie nowelizacji ustawy dokonanej art. 35 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2018 (Dz. U. poz. 2371), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. W związku ze zwiększeniem kwoty przeznaczonej na finansowanie WRDS, zasadna jest zmiana przepisu art. 88 ust. 1 pkt 2 ustawy, polegająca na zwiększeniu maksymalnych limitów wydatków również w latach 2019–2025 (zmiana siedemnasta w projektowanym art. 1). Kwoty te będą sukcesywnie wzrastać o prognozowany wskaźnik inflacji (w 2019 r. – 2,3%, w latach 2020–2025 – 2,5%).

Art. 2 projektu ustawy zakłada, że w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Rada Dialogu Społecznego ponownie dokona oceny funkcjonowania przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego oraz przedstawi Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej rekomendacje zmian w tym zakresie.

Zgodnie z przepisem przejściowym, zawartym w art. 3 projektu, do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosowane będą przepisy ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, w brzmieniu nadanym niniejszą nowelizacją.

Projekt ustawy stanowi wynik oceny funkcjonowania przepisów ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, dokonanej przez samą Radę Dialogu Społecznego. Jak już wspomniano, ustawodawca zobowiązał Radę do przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej, w terminie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy, rekomendacji zmian w zakresie zwiększenia samodzielności organizacyjnej Rady. Wniesienie stosownego projektu ustawy do Sejmu przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zostało zapowiedziane na posiedzeniu Rady Dialogu Społecznego w dniu 19 czerwca 2017 r. Projekt ustawy został opracowany na podstawie propozycji zgłaszanych przez przedstawicieli strony pracowników, strony pracodawców oraz strony rządowej Rady Dialogu Społecznego. Na wstępnym etapie prac strony założyły, że ostatecznie w projekcie znajdą się tylko te rozwiązania, które zostały zaakceptowane oraz uzgodnione przez wszystkie strony wchodzące w skład Rady. Projekt niniejszej ustawy stanowi więc efekt wspólnie wypracowanego kompromisu.

Prace nad poszczególnymi rozwiązaniami zaproponowanymi w projekcie ustawy były prowadzone we współpracy przedstawicieli strony pracodawców, strony pracowników i strony rządowej oraz przedstawicieli Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Ostatecznie wypracowany projekt ustawy został zaprezentowany i przekazany do konsultacji Radzie Dialogu Społecznego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej podczas posiedzenia plenarnego Rady, które odbyło się w Pałacu Prezydenckim w dniu 30 października 2017 r. W dniu 20 grudnia 2017 r. Rada Dialogu Społecznego, przyjętą jednogłośnie uchwałą nr 22 w sprawie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, pozytywnie zaopiniowała projekt ustawy oraz wniosła do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o dalsze procedowanie. W uchwale Rada podkreśliła, że *projekt zawiera ważne kwestie merytoryczne, które usprawniają prowadzenie dialogu społecznego na szczeblu zarówno krajowym, jak i regionalnym*. W opinii Rady, na szczególne poparcie zasługują propozycje zmian dotyczące:

- 1) rozszerzenia katalogu dokumentów podlegających opiniowaniu przez stronę pracowników i stronę pracodawców Rady, o projekty strategii i planów;

- 2) przyznania możliwości wystąpienia do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o wydanie interpretacji ogólnej z zakresu stosowania prawa podatkowego;
- 3) umożliwienia podejmowania uchwał strony pracowników i strony pracodawców w drodze głosowania korespondencyjnego;
- 4) udziału w pracach Rady, z głosem doradczym, przedstawiciela Głównego Inspektora Pracy;
- 5) doprecyzowania kompetencji wojewódzkich rad dialogu społecznego i zwiększenia środków na ich funkcjonowanie.

Indywidualne opinie o projekcie ustawy przedstawiły także wszystkie reprezentatywne organizacje związkowe, tj. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”, Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych i Forum Związków Zawodowych, oraz reprezentatywne organizacje pracodawców, tj. Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, Konfederacja Lewiatan, Związek Pracodawców Business Centre Club i Związek Rzemiosła Polskiego. Większość organizacji w swych opiniach wprost wyraziła poparcie, akceptację lub pozytywne stanowisko wobec rozwiązań zawartych w projekcie. W opiniach podkreślano również, że zmiany stanowią efekt szerokiej dyskusji oraz wyraz kompromisu dotyczącego ostatecznie zaproponowanego zakresu nowelizacji ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego. Jednocześnie niektórzy partnerzy społeczni podnosili, iż z uwagi na fakt, że nie we wszystkich sprawach przedstawiciele stron Rady zdołali osiągnąć kompromis, zakres regulacji projektu ustawy może pozostawiać pewien niedosyt w stosunku do oczekiwań. Związek Pracodawców Business Centre Club w swoim stanowisku nie zgłosił uwag do projektu. W tym miejscu należy jeszcze raz podkreślić, że ostateczny kształt projektu ustawy realizuje pierwotne założenie projektodawcy o włączeniu w zakres projektu tylko takich zmian, które uzyskały poparcie wszystkich stron tworzących Radę Dialogu Społecznego.

Projektowana ustawa, w tym w zakresie dotyczącym zmiany maksymalnych limitów wydatków, o których mowa w art. 88 ustawy, nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych w roku 2018. Środki finansowe przeznaczone na realizację ustawy w latach 2019–2025 zostaną zaplanowane w ustawach budżetowych na kolejne lata.

Proponuje się wejście ustawy w życie po upływie 30 dni od dnia jej ogłoszenia.

Projektowana regulacja będzie miała pozytywny wpływ na stosunki społeczne i gospodarcze ze względu na efekt w postaci usprawnienia funkcjonowania forum trójstronnej współpracy i dialogu strony pracowniczej, strony pracodawców oraz strony rządowej, jakim jest Rada Dialogu Społecznego, a na poziomie regionalnym – WRDS. Projektowana regulacja nie będzie miała znaczącego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Problematyka regulowana w projekcie ustawy nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.